

Arbets- och företagsnämnden

Prognoser för arbets- och företagsnämndens verksamhet

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Vid arbets- och företagsnämndens sammanträde den 29 januari 2018 fick arbetsmarknadsdirektören i uppdrag att ta fram bättre rutiner för prognosarbete (AFN 2018/4).

Framtagande av prognoser är en viktig del av årscykeln för mål- och budgetarbetet. I ärendet redovisas prognosantaganden som gjordes i samband med internbudgeten (AFN 2017/79) och nya rutiner för resultatuppföljning som togs i bruk vid årsskiftet presenteras. Slutligen beskrivs prognosrutiner och prognosunderlag som kommer att användas i samband med rapportering efter första tertialet 2018 och löpande därefter. En sammanställning av olika parametrar som kommer att användas för prognoser för arbets- och företagsnämndens verksamhet är bifogade i en bilaga.

Ärendet

Bakgrund

Vid arbets- och företagsnämndens sammanträde den 29 januari 2018 fick arbetsmarknadsdirektören i uppdrag att ta fram bättre rutiner för prognosarbete och medskicket att en nedbrytning av kostnaderna i lägre detaljnivå ger bättre underlag för styrning (AFN 2018/4).

I tabell 1 presenteras en översikt över nämndens verksamhet, budget beslutad av kommunfullmäktige samt prognos för respektive område för 2018. Prognosen gjordes i samband med internbudgeten och presenterades vid sammanträde i arbets- och företagsnämnden den 13 december (AFN 2017/79).

Tabell 1: budget och prognos, exklusive prognos med åtgärder 2018

Verksamhet, tusentals kronor	2018		
	Budget	Prognos	Avvik.
Grundläggande vuxenutbildning, kundval	-6 228	-6 228	
Gymnasial vuxenutbildning, kundval	-40 506	-40 506	
Svenska för invandrare, kundval	-12 997	-12 997	
Jobbpeng, kundval	-28 043	-28 043	
Samhällsorientering, kundval	-3 214	-3 214	
Arbetsmarknadsinsatser, avtal	-17 123	-17 123	
Föreningsstöd, arbetsmarknad o integration	-2 012	-2 012	
Entreprenörshub	-3 116	-3 116	
Särvux	-808	-808	
Feriejobb för ungdomar	-5 334	-5 334	
Ekonomiskt bistånd	-71 889	-86 889	-15 000
Ensamkommande barn		-25 000	-25 000
Nyanlända flyktingar	51 584	51 584	
Bostadsförsörjning		-10 000	-10 000
Välfärd i Nacka	-1 200	-1 200	
Konsumentrådgivning & KC-service	-2 200	-2 200	
M&H	-38 149	-38 149	
Nämnd	-758	-758	
Summa	-181 992	-231 992	-50 000

Årscykel för mål- och budgetarbete

En första prognos för volym- och kostnadsändringar för arbets- och företagsnämndens verksamhet görs inför ramärendet under våren. I ramärendet föreslås en preliminär budget. I samband med mål- och budgetärendet i september uppdateras prognosen, nämnden gör ett yttrande kring ramärendets preliminära budget samt föreslår justeringar. Underlaget används sedan när kommunfullmäktige fastslår budget för nästkommande år. Tabellerna 2 och 3 visar uppställningen av prognos i ramärendet, nämndens yttrande och föreslagen justering av budget för arbets- och företagsnämnden för 2018 (AFN 2017/79). Efter beslut om budget i kommunfullmäktige beskriver nämnden hur mål och budget ska nås i samband med nämndsammanträde i december (Internbudget, AFN 2017/79).

Tabell 2 och 3: Resursfördelning nettoredovisning (övre tabell) och volym (nedre tabell), prognoser, yttranden och justering.

Verksamhet (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017 T2	Förändring			Budget 2018	Skillnad 17 och 18 (tkr)	Budget ram 2018 (%)
				Ramärende	Nämnd yttrande				
					Volym	Satsning			
Grundläggande vuxenutbildning, check	-5 291	-5 953	-5 300	-921	646	0	-6 228	-275	4,4
Gymnasial vuxenutbildning, check	-34 793	-34 077	-36 000	-2 773	-3 656	0	-40 506	-6 429	15,9
Svenska för invandrare, check	-9 837	-12 997	-12 100	-650	650	0	-12 997	0	0
Arbetsmarknadsinsatser, check	-21 185	-25 926	-22 926	-10 971	3 854	0	-33 043	-7 117	21,5
Arbetsmarknad, övrigt	-21 237	-31 192	-27 892	0	0	0	-31 192	0	0
Samhällsorientering, kundval	-733	-3 214	-2 714	0	0	0	-3 214	0	0
Ekonomiskt bistånd	-61 867	-60 755	-74 755	-4 369	-8 764	0	-73 889	-13 133	17,8
Ensamkommande barn	6 723	226	226	-226	-880	0	-880	-1 106	29,2
Nyanlända flyktingar	12 906	36 531	36 531	15 053	0	0	51 584	15 053	29,2
Nyanlända flyktingar, bostadsförsörjning		0	0	0	0	0	0	0	0
M&H	-43 524	-39 649	-39 649	0	0	0	-39 649	0	0
Nämnd	-1 184	-758	-861	0	0	0	-758	0	0
Summa	-180 021	-177 766	-185 441	-4 857	-8 149	0	-190 772	-13 006	6,8

(Antal) Verksamheter	Volymenhet	Ramärende	Nämndyttrande (Förändr)	Centraljustering	Budget 2017	Kommentar
Grundläggande vuxenutbildning	Verksamhetspoäng	173 796	-18 796		155 000	
Gymnasial vuxenutbildning	Verksamhetspoäng	889 246	60 754		950 000	
Svenska för invandrare	Kurser	1 365	-65		1 300	
Arbetsmarknadsinsatser	Månadscheckar	5 520	-60		5 460	
Ensamkommande barn	Boendedygn	94 900	0		94 900	
Nyanlända, stadsbidrag	personer	1 030	0		1 030	
Ekonomiskt bistånd	Hushåll	1 134	150		1 284	

Prognoser i samband med internbudget 2018

I november uppdaterades prognosen för behovet av bostäder för nyanlända (AFN 2017/102). I december prognostiserades utveckling och utfall 2018 på en övergripande nivå för de verksamhetsområden där budgeten för 2018 riskerade att överträdas, nämligen ekonomiskt bistånd, ensamkommande barn och unga samt bostadsförsörjning för nyanlända (AFN 2017/79). I januari beskrevs prognosunderlaget på en djupare nivå (AFN 2018/4), se nedan sammanställning av prognosantaganden:

Extern input:	
Kommuntal nyanlända 2018 (Länsstyrelsen) (st):	304
Intern input:	
Andel hushåll med ekonomiskt bistånd efter etableringsperiod (%):	20
Antal hushåll som lämnar etableringen 2018 (st):	250
Prognos:	
Antal icke-nyanlända hushåll med ekonomiskt bistånd (st):	oförändrat*
Genomsnittligt behov per nyanlänt hushåll (kr/år) 2017:	70 000
Antal tillkommande nyanlända hushåll med ekonomiskt bistånd (st):	125
Antal tillkommande hushåll efter etableringsperioden (st):	25
Genomsnittligt behov för tillkommande hushåll (kr/år):	70 000
Utveckling av kostnader (kr):	10 500 000 (150*70 000)
Kommentarer:	
<p>Utfallet 2017 var cirka fem miljoner kronor högre än budget för 2018, därav summan 15 miljoner kronor avvikelse i tabell 1.</p> <p>Det genomsnittliga behovet inkluderar kostnad för det så kallade glappet under 2017, vilket kan vara missvisande beroende på hur det utvecklar sig under 2018.</p> <p>*lika många etablerade hushåll uppnår egen försörjning under året som det tillkommer nya etablerade hushåll med behov av stöd</p>	

Prognosunderlag och antaganden 2018: Ensamkommande barn	
Extern input:	
Migrationsverkets fördelningstal, Nacka (%):	0,01
Migrationsverkets prognos antal ensamkommande (st):	1 500
Återstående ännu ej anvisade från 2017 (st):	16
Intern input:	
Antal barn och unga vid årsskiftet (st):	235
Prognos:	
Antal tillkommande barn och unga (st):	30
Antal barn och unga som får avslag i asylärende (st):	0*
Antal unga i asylprocess som fyller 18 år under året (st):	20
Andel barn och unga som får förlängt tillfälligt uppehållstillstånd (%):	100
Antal unga med uppehållstillstånd som fyller 21 år under året (st):	15
Genomsnittlig nettokostnad per individ och dygn (kr):	300
Utveckling av kostnader (kr):	25 000 000 (230*300*365)
Kommentarer:	

Prognosen utgick ifrån oförändrad beslutstakt i asylärenden hos Migrationsverket och minimal påverkan på antalet tomma platser i avtalade boenden.

Ingen hänsyn tagen till eventuella framtidsplaner med tillhörande boenderesor

Prognosunderlag och antaganden 2018: Bostadsförsörjning

Extern input:

Kommuntal nyanlända 2018 (Länsstyrelsen) (st):	304
--	-----

Intern input:

Antal i avslutade genomgångsbostadskontrakt 2018 (st):	256
--	-----

Antal bosatta i genomgångsbostad 2017 (st):	453*
---	------

Prognos:

Totalt antal personer i genomgångsbostad (st):	850**
--	-------

Antal träningslägenheter för ensamkommande unga (st):	40
---	----

Antal personer som lämnar genomgångsbostäder (st):	256
--	-----

Andel hushåll med behov av tillfälligt boende efter genomgångsbostad (%):	50
---	----

Genomsnittlig tid i tillfälligt boende efter genomgångsbostad (mån):	6
--	---

Trend för övriga hushåll i tillfälligt boende:	neutral
--	---------

Ökat behov jämfört med 2017 (%):	50
----------------------------------	----

Kostnad för 2017 (kr):	6 000 000
------------------------	-----------

Utveckling av kostnader (kr):	10 000 000 (1,5 * 6 000 000)
-------------------------------	---------------------------------

Kommentarer:

* 370 st anvisade plus ett överskjutande antal från 2016

** nyanlända 2016 (del av året), nyanlända 2017 och nyanlända 2018 (del av året)

Nya rutiner och bredare underlag för prognoser

Arbets- och företagsenheten och etableringsenheten följer upp en stor mängd parametrar som kan och bör tas i beaktande vid prognosarbete och analys av utfall. Under första kvartalet 2017/2018 har nya rutiner för uppföljning av verksamheten införts, och ett större antal parametrar har använts för att bedöma utfall och prognos framåt. De nya prognosunderlagen tas i offentligt bruk i samband med ramärende och tertialbokslut för första tertialet 2018 och används sedan löpande vid månadsbokslut och tertialbokslut.

Nya rutiner

Ett bokslut sammanställs i anslutning till varje månadsskifte så snart ekonomiredovisningen tillåter, senast den 12 i månaden. Arbets- och företagsnämndens business controller stämmer av utfall och orsaker med respektive verksamhetsansvarig inför ett möte där verksamhetsansvariga, enhetschefer samt direktör går igenom och kommenterar utfall, analys, risker och prognos. Därefter sammanställs en månadsrapport där resultatet från mötet samt övrig verksamhetsrelaterad information presenteras. Rapporten sammanställs i normalfallet senast den 17 i månaden. Nämndordföranden får ta del av innehållet i rapporten och kan vid behov vidta åtgärder, som till exempel att informera nämnden per e-post eller vid extrainsatt nämndmöte.

Månadsrapporter för januari, februari, mars, maj, juni, juli, september, oktober och november tas under 2018 upp som informationsärenden i arbets- och företagsnämnden och anmäls till kommunstyrelsen. Därefter kommer de månatliga rapporterna endast att anmälas till arbets- och företagsnämnden om inget annat beslutas. Tertialsrapporter tas upp som beslutsärenden i arbets- och företagsnämnden och anmäls till kommunstyrelsen under 2018 och fram till dess att annat beslutas.

I samband med tertialsrapporterna görs en noggrann uppföljning och rapportering av utfall i prognosantaganden och vid behov uppdatering av liggande prognoser, men dessa kommenteras och justeras även i månadsrapporteringen. Särskild uppföljning och revidering av prognos för bostadsförsörjningen för nyanlända behövs för att kommunstyrelsen ska få korrekt underlag för planering av bostadsproduktion för sociala ändamål. Denna prognos inkluderar andra parametrar, såsom prognos för antal behövda kvadratmetrar, utöver ekonomiska faktorer.

Under 2018 kommer arbete med risk- och konsekvensanalys införas successivt för att så småningom vara en naturlig del i alla processer med ekonomisk- eller verksamhetskritisk inverkan.

Underlag för kommande prognoser

Inom respektive verksamhetsområde finns ett antal omvärldsfaktorer som måste bevakas utöver interna ramar och förutsättningar. Vidare har flera områden intäkter, såväl externa som interna. Tidigare har endast nettoresultat följts upp, men från och med årsskiftet 2017/2018 följs faktiska intäkter och faktiska kostnader upp vid sidan om nettoresultatet. Detta gör det enklare att följa vad som kan ha orsakat en avvikelse och också en möjlighet att bedöma ett avvikande nettoresultats allvarlighetsgrad i relation till budgeterade kostnader och/eller intäkter. Det förenklar dessutom budgetering då det tydligare framgår om det är kostnader eller intäkter eller båda som kommer att förändras.

I bilagan återfinns en sammanställning av föreslagna parametrar för prognosunderlag för respektive verksamhetsområde.

För de parametrar där det är relevant redovisas delresultat vid uppföljning i rullande 12-månadersintervall, vilket ger mer stabilitet i prognoserna.

Tidigare har verksamheten utgått från bästa möjliga utfall vid prognostisering. Förslagsvis utgår kommande budgetering och prognostisering utifrån det mest sannolika utfallet, men både bästa och sämsta möjliga utfall simuleras för tydlighets skull.

Systemutveckling

Under 2017 och 2018 pågår byte och utveckling av olika system för uppföljning av nämndens verksamhet. De nya/utvecklade systemen ger möjlighet att följa upp nya parametrar som ger bättre underlag för prognoser. Bland annat har verksamhetssystemet Nacka EKB utvecklats och tagits i bruk för verksamheten ensamkommande barn och unga, och under slutet av 2018 planeras övergång från ProCapita till Combine för verksamheten ekonomiskt bistånd.

Ekonomiska konsekvenser

Mer träffsäkra prognoser för nämndens verksamhet kommer att leda till större förutsägbarhet kring ekonomiskt utfall och bättre underlag till budgetarbetet. Vidare underlättas ekonomistyrning av verksamheten, vilket i sin tur ger bättre förutsättningar att vidta effektiva åtgärder och därmed kontrollera utfallet.

Initialt när de nya prognosrutinerna och underlagen implementeras fullt ut finns en risk att det visar sig att både budget och prognos för 2018 är bristfälliga, och att prognostiserat utfall avviker mycket från tidigare beräkning.

Konsekvenser för barn

Bra uppföljning och framtagning av träffsäkra prognoser, som i sin tur leder till effektivare åtgärder där fler föräldrar snabbare uppnår egen försörjning och bostad är positivt ur ett barnperspektiv.

Bilaga

1. Parametrar för prognosunderlag

Frida Plym Forshell
Tf Arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret

Yaser Kassir
Controller
Redovisningsenheten